

Miljödepartementet
Kemikalieenheten, Kemikalier och avfall
103 33 Stockholm
David Hansson
Via e-post: m.remissvar@regeringskansliet.se; m.kemikalieenheten@regeringskansliet.se

Stockholm
2022-10-27

Ert dnr
M2022/01181

Vårt dnr
2022/083

Remissvar angående Naturvårdsverkets skrivelse Hantering av schaktmassor och annat naturligt förekommande material som kan användas för anläggningsändamål

Näringslivets Regelnämnd NNR har beretts tillfälle att avge yttrande över ovan nämnd remiss och anför följande;

Bakgrund

Regeringen beslutade den 28 januari 2021 att ge Naturvårdsverket (nedan NvV) i uppdrag att göra en bred översyn av hanteringen av schaktmassor och annat naturligt förekommande material som kan användas för anläggningsändamål och föreslå hur regelverket och eventuella andra styrmedel kan justeras för att åstadkomma en mer ändamålsenlig hantering som bidrar till en mer cirkulär ekonomi.

För att åstadkomma en förbättrad och kostnadseffektiv hantering samtidigt som miljöbalkens syfte och mål uppnås på bästa sätt föreslår NvV bland annat följande:

NvV föreslår att det för lagring, sortering och mekanisk bearbetning av massor som inte är avfall införs särskilda provningsbestämmelser i miljöprövningsförordningen. För den fortsatta användningen av massor efter sådan hantering föreslår NvV inga nya krav. NvV föreslår också att undantaget för användning av ”icke förorenad jord eller annat naturligt material som grävts ut i samband med en byggverksamhet” lyfts från avfallsförordningen till 15 kap. miljöbalken. Det möjliggör en mer resurseffektiv hantering av sådana massor där den sammantagna bedömningen är att massorna lämpligast används på den plats där de uppstår.

Konsekvenser

NNR uppfattar det som positivt att inte längre alla schaktmassor ska betraktas som avfall, utan att rena jord och schaktmassor undantas. Detta innebär då att dessa schaktmassor undantas från tillstånds- och anmälningsplikt. Samtidigt föreslår NvV att hanteringen av sådana rena, naturliga material ska anmälas för samråd enligt 12 kap 6 § miljöbalken. Resonemanget förefaller NNR vara att sådana rena, naturliga schaktmassor kan ”komma att

väsentligt ändra naturmiljön” och därför behöver anmälas för samråd. Det införs således en anmälningsplikt för samtliga förekommande grävinsatser i jordskorpan. NvV skriver att sådant samråd ska fungera som ett förebyggande och lättillgängligt medel för tillsynsmyndigheten att kontrollera, styra och eventuellt hindra miljöstörande verksamheter. NNR saknar dock helt överväganden om hur denna anmälningsplikt kommer att påverka företagen i administrativt och organisatoriskt avseende. Att hålla koll på och dokumentera varje liten förändring av jordskorpan kan NNR befara innebära en avsevärd belastning för företagen.

NNR uppfattar att det, i avsaknad av anmälningsplikt för flytt av jord och berg som naturligt förekommande ämnen, finns allmänna regler i bl.a. 2 kap miljöbalken om hänsynstagande från miljö- och hälsoperspektiv:

§ 3 Alla som bedriver eller avser att bedriva en verksamhet eller vidta en åtgärd skall utföra de skyddsåtgärder, iaktta de begränsningar och vidta de försiktighetsmått i övrigt som behövs för att förebygga, hindra eller motverka att verksamheten eller åtgärden medför skada eller olägenhet för människors hälsa eller miljön.

Detta är en reglering som NNR uppfattar innebära ett visst skydd mot felaktig hantering av schaktmassor.

NNR menar att NvVs tolkning, att en anmälningsplikt är nödvändig för att skydda miljön mot samtliga tänkbara schaktmassor, inte är självklar. Som alternativ skulle NNR exempelvis kunna föreställa sig en registreringsplikt för verksamhetsutövare som återanvänder schaktmassor. Detta alternativ och andra regleringsalternativ behöver beskrivas i rapporten för att konsekvensutredningen ska kunna utgöra ett fullgott underlag för beslut. NNR frågar sig vidare om det regleringsalternativ som föreslås i rapporten tvärtemot NvVs avsikt kan riskera att leda till fler och längre transporter än som annars hade varit fallet (med ett annat regleringsalternativ). Detta behöver också tas upp i konsekvensutredningen.

Slutsats

NNR finner att konsekvensutredningen i rapporten behöver kompletteras på vissa punkter för att kunna utgöra ett fullgott underlag för beslut.

Näringslivets Regelnämnd NNR

August Liljeqvist